

Sturen naar vermogen: De vermogensopbouw bezien vanuit de levensloop

Veel Nederlandse huishoudens hebben te weinig liquide vermogen. Ook zijn er grote verschillen in de vermogensopbouw tussen groepen, bijvoorbeeld tussen huiseigenaren en huurders. Beleid is hiervoor mede bepalend. We brengen de mogelijkheden in kaart om de vermogensopbouw te verbeteren.

Reeks van 3 CPB-publicaties

In deze visuele samenvatting een overzicht

2018

De
verscheidenheid
van vermogens
van huishoudens

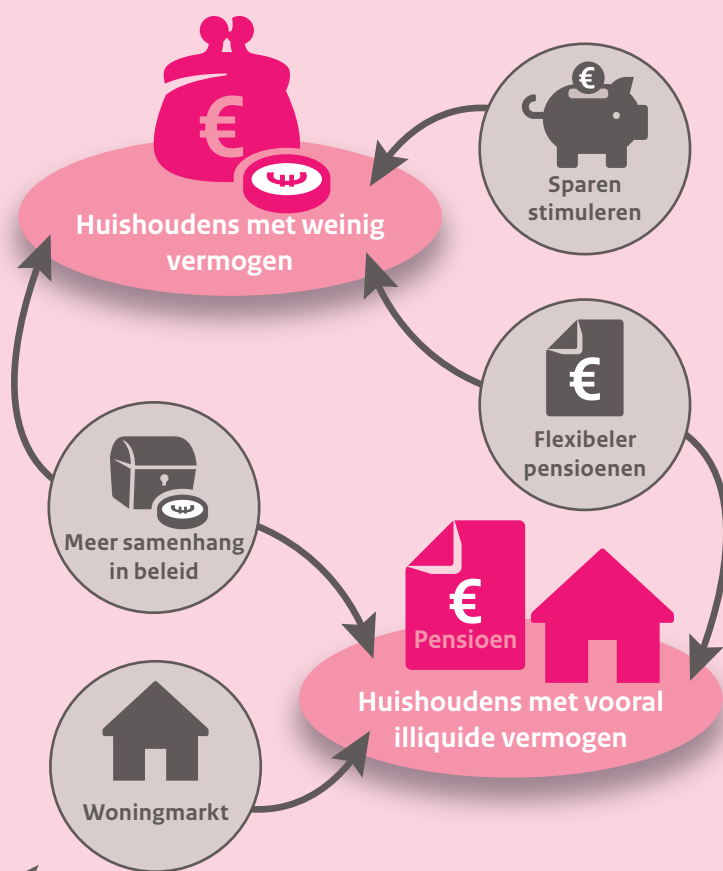
2020

Are the savings
of the Dutch
households
optimal?

2021

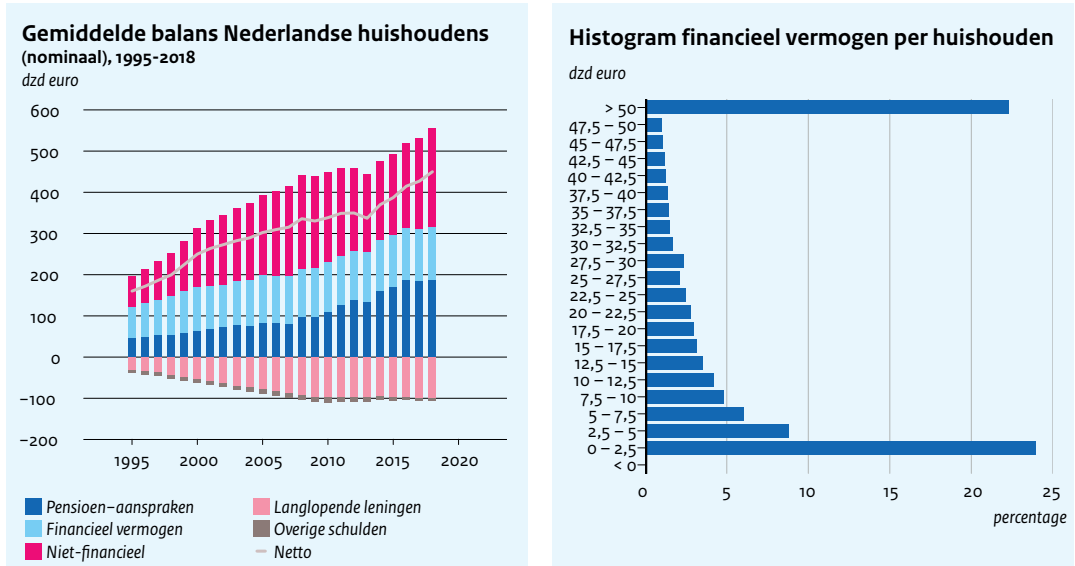
Sturen naar vermogen:
De vermogens-
opbouw gezien
vanuit de levensloop

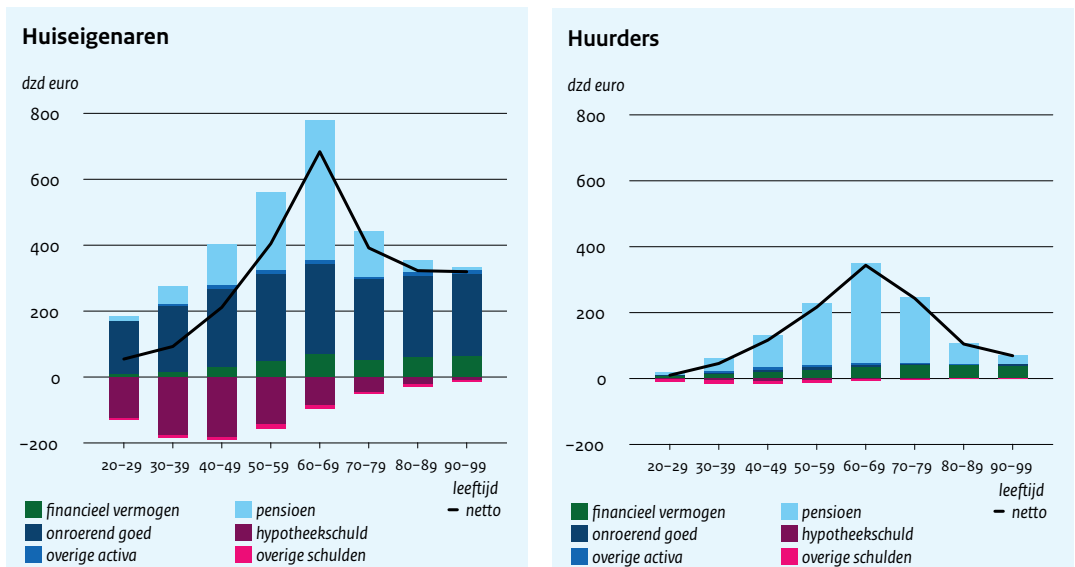
Visuele samenvatting

UIT: DE VERSCHIEDENHEID VAN VERMOGENS VAN HUISHOUDENS: UPDATE (CPB Notitie 29 maart 2018, update 2021)

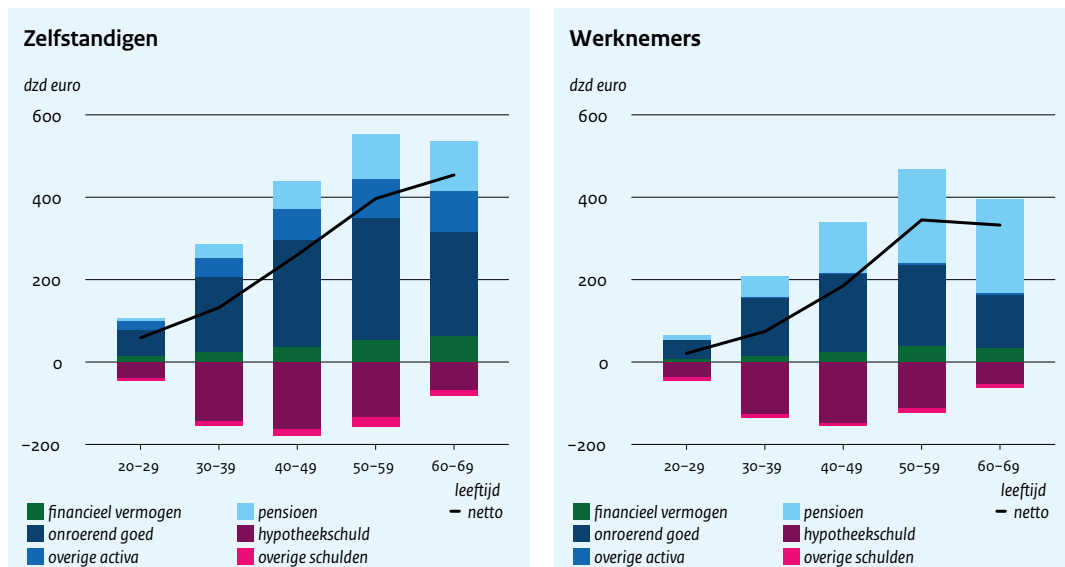
De gemiddelde vermogens en schulden van Nederlandse huishoudens zijn groot (links). Deze vermogensopbouw verschilt echter sterk tussen huishoudens. Een grote groep heeft weinig buffers: zo heeft bijna een kwart van de huishoudens minder dan 2500 euro financieel vermogen (rechts).

Er zijn grote verschillen in de vermogensopbouw tussen woningbezitters (links) en huurders (rechts), zelfs bij hetzelfde mediane bruto inkomen.

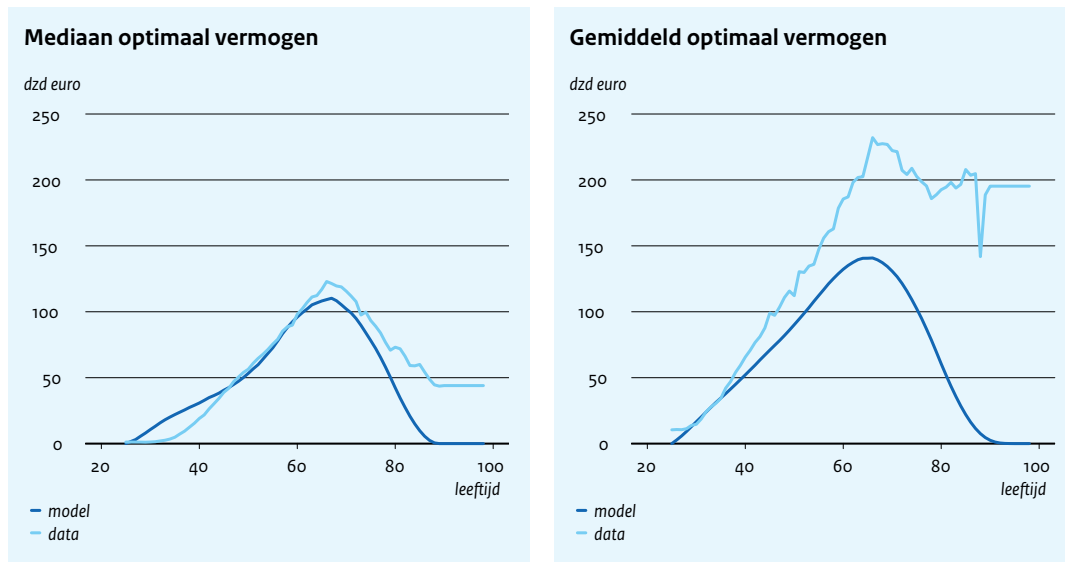

Ook tussen zelfstandigen (links) en werknemers (rechts) zijn er grote verschillen; bij hetzelfde mediane bruto inkomen is er circa 150.000 euro verschil in het netto vermogen van zestigers.

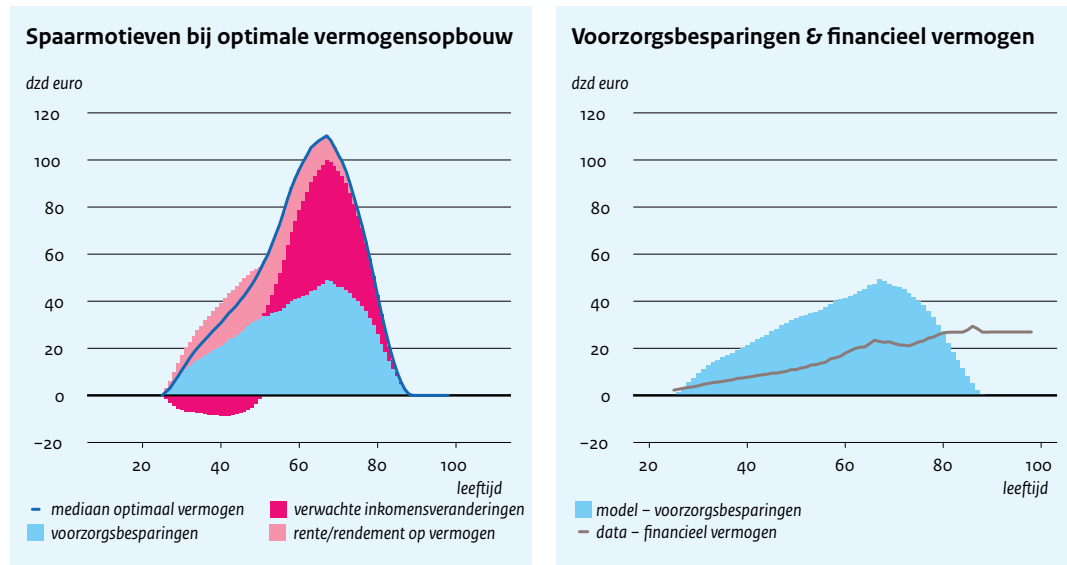
UIT: ARE THE SAVINGS OF DUTCH HOUSEHOLDS OPTIMAL? (CPB Communication february 2020)

We vergelijken de werkelijke vermogensopbouw van huishoudens met wat voor hun vanuit een levensloopmodel optimaal zou zijn. Het mediane vermogen ligt dicht bij het mediane modelmatige optimum, behalve voor ouderen die meer vermogen aanhouden (bijvoorbeeld om een erfenis na te laten). Het gemiddelde vermogen ligt echter aanzienlijk hoger dan het gemiddelde optimum; dat komt door de scheve verdeling van vermogens in Nederland.

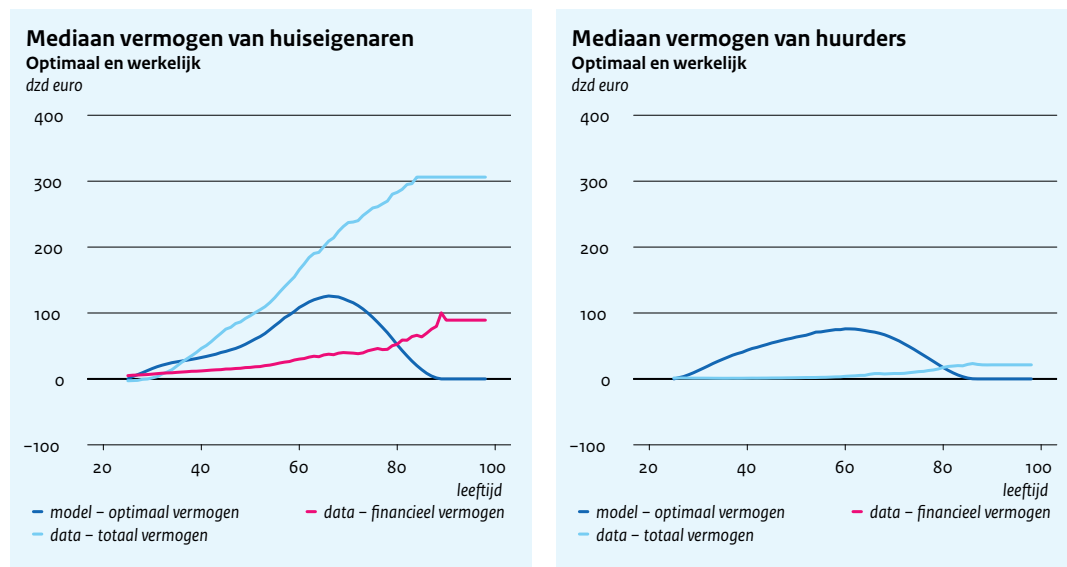

Wat is optimaal? Huishoudens bouwen vermogen op, en gaan schulden aan, om hun consumptie gelijkmatig over het leven uit te smeren. Een 'optimale' vermogensopbouw is dus één die dit het beste faciliteert. Bij een optimale vermogensopbouw sparen huishoudens voor de oude dag en bouwen ze voldoende liquide vermogen op voor onvoorziene tegenvallers. 'Optimaal' is niet bedoeld als normatieve aanbeveling: het is geen advies aan individuele huishoudens. De hoogte van het optimale vermogen verschilt per huishouden en hangt af van de leeftijd en de voorkeuren.

Het optimale vermogen van een huishouden verandert tijdens de levensloop (links). Het bestaat in wisselende samenstelling uit besparingen uit voorzorg (om schokken op te vangen), besparingen om verwachte veranderingen in het inkomen glad te strijken en extra opbrengsten door rente/rendement. Voor besparingen uit voorzorg is financieel vermogen het meest geschikt. In werkelijkheid blijkt dat het mediane huishouden te weinig financieel vermogen aanhoudt (rechts).

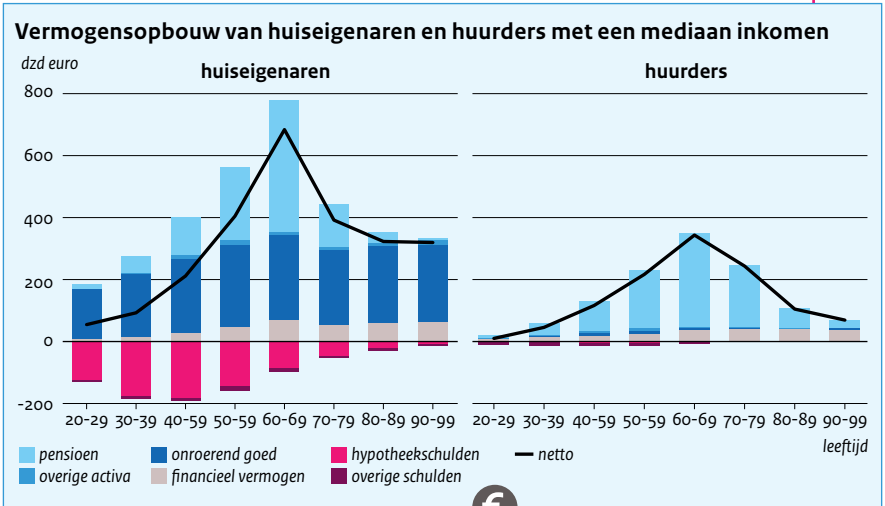
Tussen huiseigenaren en huurders bestaan grote verschillen in het vermogen dat ze in de loop van hun leven aanhouden. Huiseigenaren (links) bouwen meer vermogen op dan optimaal, en bouwen dit ook op hogere leeftijd nauwelijks af. Huurders (rechts) houden juist (veel) minder vermogen aan dan optimaal en hebben naast financieel vermogen nauwelijks andere vormen van vermogen.

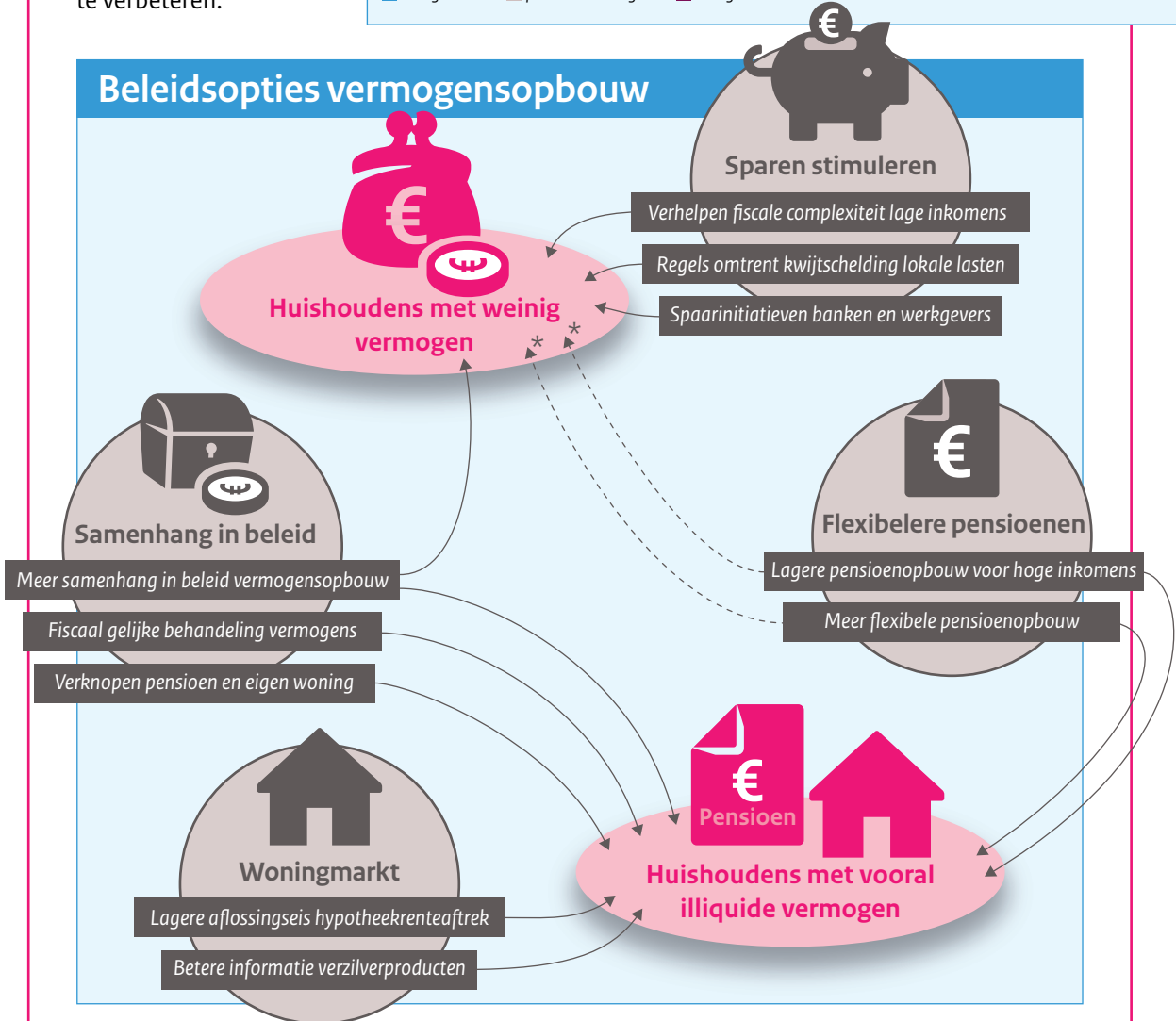
In de figuren uit de CPB Notitie 'De verscheidenheid van vermogens van huishoudens' is pensioenvermogen deel van het totale vermogen. In de figuren uit de CPB Notitie 'Are the savings of the Dutch households optimal?' is pensioenvermogen geen deel van vermogen; wel worden pensioenuitkeringen als deel van het inkomen beschouwd.

Sturen naar vermogen

Veel Nederlandse huishoudens hebben te weinig liquide vermogen. Ook zijn er grote verschillen in de vermogensopbouw tussen groepen, bijvoorbeeld tussen huiseigenaren en huurders. Beleid is hiervoor mede bepalend. We brengen de mogelijkheden in kaart om de vermogensopbouw te verbeteren.

Beleidsopties vermogensopbouw

© Centraal Planbureau, Den Haag 2021

* Deze beleidsopties vergroten bij sommige huishoudens het risico op laag vermogen na pensionering